

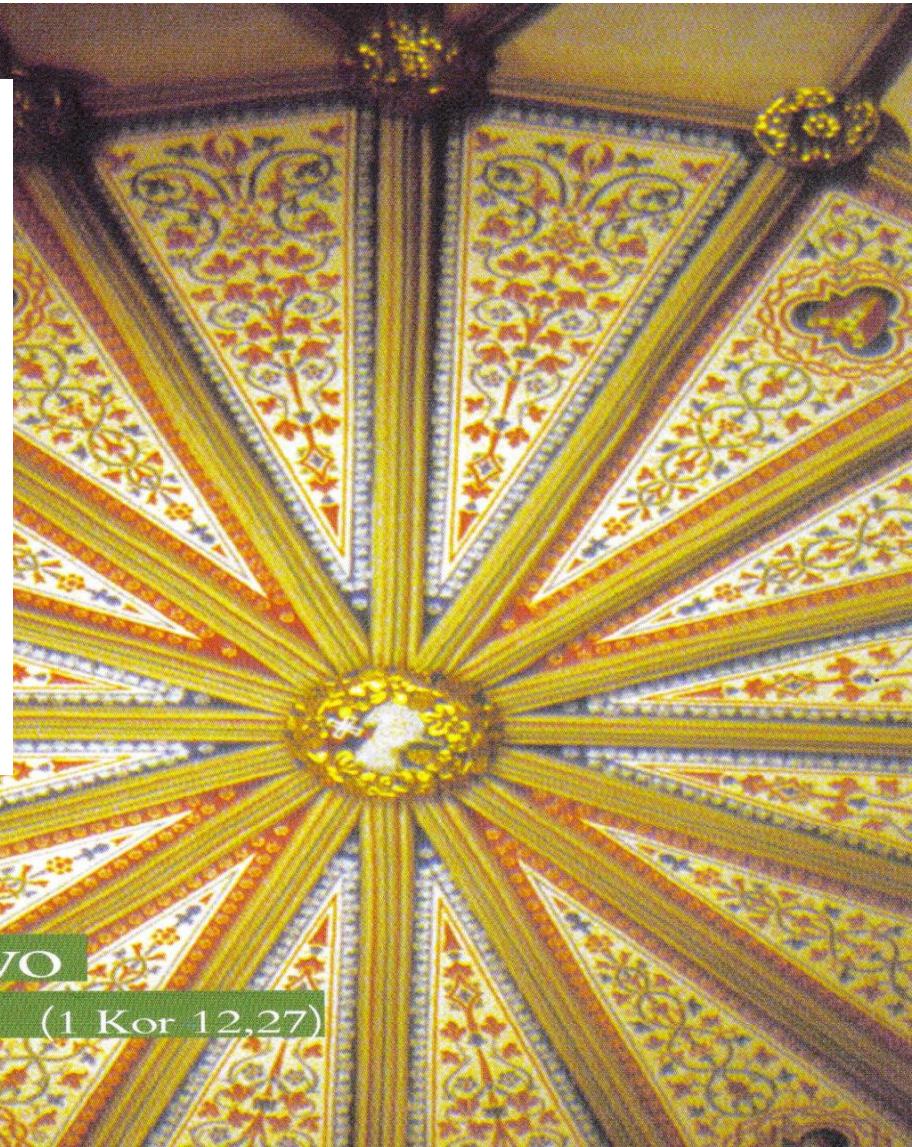
BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA
SVETI PAVAO

Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku

Da, po milosti koja mi je dana svakomu između vas velim: ne precjenjujte se više no što se treba cijeniti, nego cijenite se razumno, kako je već komu Bog odmjerio mjeru vjere. Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a nemaju svi isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. Dare pak imamo razlike po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje - neka je primjereni vjeri; je li služenje - neka je u služenju; je li poučavanje - u poučavanju; je li hrabrenje - u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik - revan; tko iskazuje milosrđe - radostan! (Rim 12,3-8).

Usporedi i sljedeća mjesta:

1 Kor 12,12-31; Fil 1,27-2,4; Ef 3,14-21.

**Vi ste tijelo Kristovo
i, pojedinačno, udovi** (1 Kor 12,27)

Prije svega jedna usporedba

U Rimu je 494. godine prije Krista došlo do razračunavanja između patricija (bogata viša klasa) i plebejaca (siromašna niža klasa). Plebejci više nisu bili spremni nastaviti svoj rad u prevladavajućim socijalnim uvjetima i bez oklijevanja su se iselili iz grada. U ovakovom teškom položaju patriciji su molili za posredovanje patricija Meneniusa Agripu. Menenius, sam patricij koji se izdigao iz siromašnih prilika,

ispričao je narodu slijedeću usporedbu: Jednog dana pobunili se uđovi tijela protiv želuca: „Dosta nam je obavljati cijeli posao, dok ti samo ležiš u sredini,“ bunili su se oni i prestali raditi. No već nakon malo vremena sami su bivali sve slabiji. Tada su primijetili da želudac nije nikakav parazit, nego da tijelo snabdijeva hranom. Tako su onda posramljeno počeli ponovo raditi. Nakon ove Meneniusove intervencije i narod se vratio opet u grad i odrekao se svojih zahtjeva.

Prema analističkoj historiografskoj tradiciji, za koju nam je glavni izvor Tit Livije, patriciji su, nakon svrgavanja posljednjeg rimskog kralja Tarkvinija Oholog 509. godine p. n. e., prisvojili za sebe svu vlast u državi i postali jedini vladajući sloj, dok su plebejci bili niži, podređeni društveni sloj. U početku su samo patriciji mogli biti birani na državne **položaje (magistrature)**, kao što je konzulat, te u svešteničke kolegije i Rimski senat.

Mnogi udovi u jednom tijelu

Pavlu je zacijelo bila poznata ova usporedba jer za opis unutarnjeg uređenja Crkve dvaput primjenjuje sliku tijela (Rim 12,3-8; 1 Kor 12,12-31). Pri tome stavlja potpuno drukčiji naglasak. Njemu se ne radi o održavanju moći nego naprotiv o vrijednosti onih ljudi u zajednici, koje se lako potcijenjuje i previđa. Nadalje Pavlu je važno zajedničko djelovanje različitih karizmi. Tako se njegova razmišljanja

slijevaju u uvjerenje da pate svi udovi ovog tijela, ako jedan ud pati, a svi se raduju, ako se jedan ud raduje (1 Kor 12,27). U ovom jednom tijelu s njegovim različitim udovima i karizmama nalaze svoje mjesto i službe kao apostolska proročka, učiteljska i upraviteljska. Unutarnje središte ovog tijela čini pak sam Isus Krist (Rim 12,5). Ovo je osobito došlo do izražaja u Gospodnjoj večeri. Jer u Korintu je bilo uobičajeno primjenjivati jedan jedini kruh, koji su onda svi dijelili. Time je postalo očito da su slavljenici jedno tijelo u Isusu Kristu (1 Kor 10,17).

Univerzalno tijelo Crkva

U poslanici Efežanima (vjerojatno su je napisali Pavlovi učenici) susrećemo još jedanput sliku Crkve kao tijela. Pri tome je naglasak drukčiji nego kod Apostola. Kod Pavla pojedini udovi čine tijelo i cijelo tijelo, to znači zajednica je Crkva. U poslanici Efežanima Crkva obuhvaća kao jedno tijelo sve zajednice. Krist čini glavu ovog tijela (Ef 1,22.23; vidi i Kol 1,18). Pri tom se na Crkvu prenosi univerzalno značenje uzvišenog Krista koji sjedi s desna Ocu i kome su podložene sve sile. Crkva je naprsto istinsko mjesto Božjeg spasenja u svijetu.

Njezina se zadaća sastoji u tome da pomogne, kako bi se se Kristovo evanđelje sve više probijalo u ovom svijetu (Ef 3,19).

Najvažnija je poniznost

Za Pavla je najvažniji temeljni stav Crkve i njezinih članova (udova) poniznost (Fil 2,3). On pod tim podrazumijeva spremnost priznati svoje vlastite granice i u svemu se povjeriti Bogu. Mjerilo za to je Isusov život i smrt na križu. Crkvi je darovano biti tu za Krista, ali i patiti zbog Njega (Fil 1,29). Ovo osobito vrijedi za vremena vanjskih progona i unutarnjih konflikata. Time je dat otkaz težnji za moću i vršenjem nasilja. Ako Crkva živi ovu slabost, sama će postati mjestom snage i života.

Da, po milosti koja mi je dana svakomu između vas velim: ne precjenjujte se više no što se treba cijeniti, nego cijenite se razumno, kako je već komu Bog odmjerio mjeru vjere. Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a nemaju svi isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. Dare pak imamo različite po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje – neka je primjereno vjeri; je li služenje – neka je u služenju; je li poučavanje – u poučavanju; je li hrabrenje – u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik – revan; tko iskazuje milosrđe – radostan! (Rim 12,3-8) .

Usporedi i sljedeća mjesta:

1 Kor 12,12-31; Fil 1,27-2,4; Ef 3,14-21.

Drugi tekstovi - Isus i Duh Sveti

Isus se pojavljuje kao Učitelj i Spasitelj pun Duha Svetoga. Tako se predstavlja u Nazaretu: "Duh Gospodnji na meni je" (Lk 4,14). On govori riječi Božje i čini djela Božja u Duhu Svetom. U isto vrijeme češće upućuje svoje apostole da će im od Oca poslati Duha Svetoga da ih on iznutra prosvjetljuje, uvodi u svu istinu, da ih hrabri i ujedinjuje, da uvijek bude s njima. Najjasnije Isusove riječi o Duhu Svetom nalazimo u Evandelju sv. Ivana. Isus ga naziva Branitelj i Duh Istine koji od Oca izlazi (Iv 15,26). Učenicima veli: "*Ja ću moliti Oca, i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek – Duhu Istine... koji kod vas ostaje i u vama je*" (Iv 14,16–17). A na drugome mjestu kaže: "*On će vas upućivati u svu istinu*" (Iv 16,13). A na dan Uskrsa Isus u Ivanovu evanđelju kaže učenicima: "*Primite Duha Svetoga*" (Iv 20,22).

Duh Sveti kao ljubav - kao božanska energija

Djela apostolska pripovijedaju kako su se učenici nakon uzašašća skupili u Jeruzalemu da po nalogu Uskrstog čekaju dar Duha Svetoga. Isus im je bio rekao: "**Primit ćete Snagu – Duha Svetoga. On će sići na vas, i bit ćete mi svjedoci...sve do na kraj zemlje**" (Dj 1,8).

I uistinu, na dan **Pedesetnice**, to jest pedesetog dana nakon Uskrsa, oni su bili dionici čudesnog dara. Stoga i mi pedesetog dana nakon Uskrsa slavimo Duhove (nekoć se taj dan slavio tri dana; to su bili "Duhovi" dani).

Duh Sveti Očev je i **Isusov Duh**. On je njihova uzajamna ljubav. On je s Ocem i Sinom pravi Bog. Za njega kažemo da je **treća božanska osoba**. On je ljubav kojom nas darivaju Otac i Sin. Stoga nas Duh Sveti potiče i osposobljuje da živimo u ljubavi prema Bogu i jedni prema drugima. On je ne samo Duh ljubavi, on je sama Ljubav.

Crkva i Duh Sveti

Na dan prvih Duhova Isusovi učenici, apostoli, počeli su izvršavati Isusovu misiju, poslanje: **“Podite i sve narode učinite mojim učenicima...”** Djela apostolska nam pripovijedaju kako je sv. Petar, kao pročelnik apostolskog zbora, održao prvu propovijed o Isusu Kristu i o Isusovu spasenju. Veliko mnoštvo ljudi prigrlilo je vjeru u Isusa Krista. I svi su se krstili i primili Duha Svetoga. Tako je nastala prva Crkva (o tom izvješćuju Djela apostolska, glava 2).

Duh Sveti otada djeluje u svoj zajednici Isusovih vjernika, u Crkvi. Štoviše, sv. Pavao uspoređuje svu crkvenu zajednicu s tijelom, kojemu je Isus Krist “glava”, a Duh Sveti je “duša” toga tijela. On iznutra oživljuje i ujedinjuje svu vjerničku zajednicu, daje joj zamah i rast, potiče je na djelatnost u širenju vjere i djelima ljubavi.

Objava je uvijek prožeta Duhom svetim

Duh Sveti osobito je bio djelatan u **Božjoj objavi**. On je govorio po prorocima, i pod posebnim njegovim vodstvom i nadahnućem (inspiracijom) sveti su pisci napisali **Sveto pismo (Bibliju)**. A mnogo toga što je Isus govorio i činio u Crkvi se i nezapisano čuvalo i prenosilo, također pod vodstvom Duha Svetoga. To mi zovemo **Predaja** (Tradicija). Tako se pod utjecajem Duha Svetoga u Crkvi trajno i cjelovito čuva sva Božja i spasonosna istina koja je pohranjena u Svetom pismu i Predaji.

Isus je već **učenicima** obećao da će ih Duh Sveti upućivati u svu istinu (Iv 16,13). Oni su u svjetlu Duha Svetoga **produbljivali** svoje razumijevanje Isusa Krista i njegovih riječi i postupaka. Znali su uočavati nove situacije i na njih primjenjivati Evanđelje.

Nebo i zemlja proći će,

ali riječi moje neće proći.

— Marko 13, 31

Istinitost učiteljsta Crkve i njenih kršćana izvire iz snage Riječi i Duha

Uz pomoć istoga, Duha, sva zajednica vjernika, Crkva, napreduje u sve boljem razumijevanju Božje istine. I mi vjerujemo da je Duh Sveti tako vodi i čuva da se Crkva u svojoj cjelini nikada ne može prevariti u Božjoj istini. U tom smislu mi kažemo da je Crkva **nezabludeva** ("nepogrešiva").

Duh Sveti naročito je djelatan u tzv. **Učiteljstvu** Crkve. Isus Učitelj povjerio je svoju službu naučavanja na poseban način papi (rimskom biskupu) i svim biskupima svijeta u zajednici s papom. Kada on sam ili oni svi zajedno proglašavaju što na temelju Svetog pisma i Predaje treba vjerovati i u život provoditi – mi to kratko zovemo dogma i moral – tada ih Duh Sveti čuva od zablude. U tom smislu i za njih kažemo i vjerujemo da su **nezabludivi**. Tada svi vjernici, zajedno s njima, treba da to prihvate kao Božju istinu.

